

L'eròtica de l'electrònica segons Romà Gubern

Romà Gubern, historiador de la comunicació i catedràtic de cinema a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), ha aconseguit, amb el seu llibre *Eros electrònic* (Ed. Taurus), enllestir una crítica precisa i minuciosa a l'univers audiovisual. Com a autoritat de luxe en l'estudi del fenomen mediàtic que és la pornografia, Gubern reflexiona en aquesta entrevista sobre la relació de les noves tecnologies amb la indústria del sexe, i sobre les seues conseqüències per a l'individu contemporani.

—Al seu llibre *Eros electrònic* vostè estableix paral·lelismes entre l'estructura del videoclip i la dels films pornogràfics. A banda que algunes pel·lícules X puguen semblar formalment videoclips, on podem trobar més nexes d'unió?

—L'estructura del videoclip sembla pornogràfica perquè incideix sobre l'ansietat de l'espectador. I la pornografia redunda sobre el model d'estructura del videoclip perquè la finalitat del porno, com la finalitat del videoclip, és la seducció de l'espectador.

—Com ha canviat la seua percepció de la pornografia des dels anys 70 fins ara?

—Als anys 70, jo vivia als Estats Units, i aleshores el porno era un fenomen emergent. Un fenomen que lluitava per imposar-se a les convencions socials i per imposar, al mateix temps, la seva imatge. Com a estudiós de la imatge, m'hi vaig interessar, i també vaig investigar les reaccions que provocava en el públic. Ara les coses han canviat molt. El porno ocupa un lloc preminent en Internet, i, de fet, el 80% dels continguts de la xarxa tenen relació amb la pornografia. A banda que es donen certs usos il·legals, penso que no hem d'escandalitzar-nos excessivament de la situació en Internet. Perquè si hi ha tanta oferta de sexe és perquè hi ha una demanda de sexe. El fenomen respon a una sèrie de frustracions del ciutadà, i ha demostrat una realitat oculta: que la demanda de pornografia és molt gran. L'anonimat de l'usuari que permet la xarxa ha fet possible aquesta constatació que, altrament, hauria estat impossible de conèixer.

—Pensa que les aplicacions electròniques i de realitat virtual al sexe poden alienar l'individu?

Romà Gubern considera que el sexe electrònic pot complir funcions alliberadores.

—En principi, poden tenir fins i tot una funció alliberadora. Si reflexionem, ens adonem que les persones paralítiques o hipertímides, per exemple, poden no tenir opció de relacionar-se sexualment si no és mitjançant la realitat virtual o el sexe electrònic. En aquest sentit, es converteix en tot un sucedani, en un sexe consolador. Des de punts de vista més generals, tampoc no crec que pugui ser un tema socialment nociu. Ja dic: Internet ha revelat quelcom de clandestí, ha revelat que una part de la societat té problemes d'insatisfacció. Cal dir, però, que ho ha revelat parcialment, perquè la utilització pornogràfica és essencialment masculina ja que el porno és un gènere destinat a l'home. Criticar el sexe electrònic no ajuda a solucionar la insatisfacció de l'individu. No considero convenient atacar els símptomes, sinó analitzar el mal funcionament social. No rep crí-

tiques, en canvi, la utilització arbitrària de la violència que fan els mitjans de comunicació, i que és molt més contraproduent que qualsevol tema sexual. L'església hi ha tingut molt a veure. I també que, com en altres coses, reproduïm en les qüestions sexuals el sistema nord-americà. La moral americana és molt permissiva amb la violència, però es mostra totalment puritana respecte al sexe.

—Què pot succeir en els propers anys? Creu que el sexe fred s'imposarà definitivament al sexe social? O que els paràmetres s'invertiran?

—Coexistiran totes dues vessants. Res no indica que una es pugui superposar absolutament a l'altra. El fenomen de les noves tecnologies és impossible d'aturar i es mantindrà ferm. Però hi haurà un creixement en l'especificitat dels serveis i les opcions que ofereix la xarxa. La variació d'estils es multiplicarà i això farà que coexisteixin de manera electrònica alternatives sexuals molt sofisticades i molt primitives. Les subcultures eròtiques augmentaran, i formaran grups als quals podran accedir aquells que hi tinguin una o altra preferència. Això ja es dona avui, però el ritme dels temps i les prestacions pròpies d'Internet apunten que aquest serà un signe de la pornografia del futur. *Joan M. Oleague*